

॥ प्रातः सन्ध्यावन्दनम् प्राशनम् ॥

सूर्यश्च मा मन्युश्च मन्युपतयश्च मन्युकृतेभ्यः। पापेभ्यो
रक्षन्ताम्। यद्रात्रिया पापमकारिषम्। मनसा वाचा
हस्ताभ्याम्। पद्भ्यामुदरेण शिश्वा। रात्रिस्तदवलुम्पतु।
यत्किं च दुरितं मयि। इदमहं माममृतयोनौ। सूर्ये ज्योतिषि
जुहोमि स्वाहा॥

॥ माध्याह्निकम् प्राशनम् ॥

आपः पुनन्तु पृथिवीं पृथिवी पूता पुनातु माम्। पुनन्तु
ब्रह्मणस्पतिर्ब्रह्मपूता पुनातु माम्। यदुच्छिष्टमभोज्यं यद्वा
दुश्चरितं मम। सर्वं पुनन्तु मामापोऽसृतां च प्रतिग्रहः
स्वाहा॥

॥ सायं सन्ध्यावन्दनम् प्राशनम् ॥

अग्निश्च मा मन्युश्च मन्युपतयश्च मन्युकृतेभ्यः। पापेभ्यो
रक्षन्ताम्। यदह्ना पापमकारिषम्। मनसा वाचा हस्ताभ्याम्।
पद्भ्यामुदरेण शिश्वा। अहस्तदवलुम्पतु। यत्किं च दुरितं
मयि। इदमहं माममृतयोनौ। सत्ये ज्योतिषि जुहोमि

स्वाहा॥४८॥

॥ पुनर्मार्जनम् ॥

दधि॒क्राव्णो॑ अ॒कारि॑षम्।
जि॒ष्णो॒रश्व॑स्य वा॒जिनः॑।
सु॒रभि॑ नो॒ मुखा॑कर॒त्।
प्र॒ण आयू॑र॒षि तारि॑षत्॥

आपो॑ हि॒ ष्ठा म॑यो॒ भुवः॑।
ता न॑ ऊ॒र्जे द॑धातन।
म॒हेर॑णा॒य चक्ष॑से।
यो वः॑ शि॒वत॑मो॒ रसः॑।
तस्य॑ भाजयते॒ह नः॑।
उ॒श॒तीरि॑व मा॒तरः॑।
तस्मा॑ अरं॑ ग॒माम॑ वः।
यस्य॑ क्षया॒य जि॒न्व॑थ।
आपो॑ ज॒नय॑था च नः॥

॥ प्रणवजपः—प्राणायामः ॥

ओं भूः। ओं भुवः। ओं सुवः। ओं महः। ओं जनः।
 ओं तपः। ओं सत्यम्॥ ओं तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवस्य
 धीमहि। धियो यो नः प्रचोदयात्॥ ओमापो ज्योतीरसोऽमृतं
 ब्रह्म भूर्भुवः सुवरोम्॥

॥ गायत्री-आवाहनम् ॥

आयातु वरदा देवी अक्षरं ब्रह्मसम्मितम्। गायत्रीं छन्दसां
 मातेदं ब्रह्म जुषस्व नः॥

ओजोऽसि सहोऽसि बलमसि भ्राजोऽसि देवानां धाम
 नामासि विश्वमसि विश्वायुः सर्वमसि सर्वायुरभिभूरो
 गायत्रीमावाहयामि सावित्रीमावाहयामि सरस्वतीमावाह-
 यामि सावित्र्या ऋषिर्विश्वामित्रः। निचृद्गायत्री छन्दः।
 सविता देवता।

॥ गायत्री-जपः ॥

ओं।
 भूर्भुवः सुवः।

तथ्संवितुर्वरेण्यम्।

भर्गो देवस्य धीमहि।

धियो यो नः प्रचोदयात्॥

॥ गायत्री-उपस्थानम् ॥

उत्तमे शिखरे देवी भूम्यां पर्वतमूर्धनि।

ब्राह्मणैभ्यो ह्यनुज्ञानं गच्छ देवि यथा सुखम्॥

॥ प्रातः सन्ध्या सूर्योपस्थानम् ॥

मित्रस्य चर्षणी धृतः श्रवो देवस्य सानसिम्। सत्यं
चित्रश्रवस्तमम्॥ मित्रो जनान् यातयति प्रजानन्मित्रो
दाधार पृथिवीमुतद्याम्। मित्रः कृष्टीरनिमिषाभिचष्टे सत्यायं
हव्यं घृतवद्विधेम॥ प्र समित्रं मर्तो अस्तु प्रयस्वान् यस्तं
आदित्यं शिक्षति व्रतेन। न हन्यते न जीयते त्वोतो
नैनमहो अश्रोत्यन्तितो न दूरात्॥

॥ माध्याह्निक सूर्योपस्थानम् ॥

आ स॒त्येन॒ रज॑सा॒ वर्त॑मानो निवेशय॑न्नमृतं॒ मर्त्यं॑ च।
 हि॒र॒ण्यये॑न सवि॒ता रथे॑नादेवो या॑ति॒ भुव॑ना वि॒पश्यन्। उ॒द्वयं॑
 तम॑स॒स्परि॒ पश्य॑न्तो॒ ज्योति॑रुत्तरम्। दे॒वं दे॒वत्रा॑ सूर्य॒मग॑न्म
 ज्योति॑रुत्त॒मम्। उ॒दुत्यं॑ जा॒तवे॑दसं दे॒वं वह॑न्ति के॒तवः॑।
 दृ॒शे वि॒श्वाय॑ सूर्य॒म्। चि॒त्रं दे॒वाना॑मुद॒गाद॑नी॒कं चक्षु॑र्मि॒त्रस्य॑
 वरु॑णस्याग्नेः। आ प्रा॒ द्यावा॑ पृथि॒वी अ॒न्तरि॑क्ष॒ꣳ सूर्य॑ आ॒त्मा
 जग॑तस्त॒स्थुष॑श्च। तच्चक्षु॑र्दे॒वहि॑तं पु॒रस्ता॑च्छु॒क्रमु॑च्चरत्॥

पश्ये॑म श॒रदः॑ श॒तं जीवे॑म श॒रदः॑ श॒तं नन्दा॑म श॒रदः॑ श॒तं
 मोदा॑म श॒रदः॑ श॒तं भवा॑म श॒रदः॑ श॒तꣳ शृ॑णवा॑म श॒रदः॑ श॒तं
 प्रब्र॑वाम श॒रदः॑ श॒तम॑जी॒ताः स्या॑म श॒रदः॑ श॒तं ज्यो॑क्च सूर्यं
 दृ॒शे। य उ॒द॑गान्मह॒तोर्णवा॑द्विभ्राज॑मानः सरि॒रस्य॑ म॒ध्या॒थ्स
 मा वृष॑भो लो॒हिता॒क्षः सूर्यो॑ विप॒श्चिन्मन॑सा पुनातु॥

॥ सायं सन्ध्या सूर्योपस्थानम् ॥

इ॒मं मे॑ वरुण श्रु॒धी ह॑व॒म॒द्या च॑ मृडय। त्वाम॑व॒स्युराच॑के॥
 तत्त्वा॑ यामि॒ ब्रह्म॑णा॒ वन्द॑मान॒स्तदाशा॑स्ते॒ यज॑मानो

ह॒विर्भिः॑। अहे॑डमानो वरुणे॒ह बो॒ध्युरु॑श॒स॒ मा न॒ आयुः॑
 प्रमो॑षीः॥ यच्चि॒द्धिते॒ विशो॑ यथा॒ प्रदे॑व वरुण व्र॒तम्।
 मि॒नीम॒सि द्यवि॑द्यवि॥ यत्किं चे॒दं वरु॑ण दै॒व्ये जने॑भिद्रो॒हं
 मनु॑ष्या॑श्चरा॑मसि। अचि॑त्ती॒यत्तव॒ धर्मा॑ युयोपि॒म मा
 न॒स्तस्मा॑देन॑सो देव रीरिषः॥ कि॒त॒वासो॒ यद्रि॑रि॒पुर्नदी॑वि
 यद्वा॑ घा स॒त्यमु॑त यं न वि॒द्म। सर्वा॑ताविष्य॑ शिथिरेव
 दे॒वाथा॑ ते स्याम वरुण प्रि॒यासः॑॥

॥ हरिहर-वन्दनम् ॥

ऋ॒त॑ स॒त्यं परं॑ ब्र॒ह्म पु॒रुषं॑ कृष्ण॒पिङ्ग॑लम्।
 ऊ॒र्ध्वरे॑तं वि॒रूपाक्षं॑ वि॒श्वरू॑पाय॒ वै नमो॑ नमः॥

॥ रक्षा ॥

अ॒द्या नो॑ देव सवितः प्र॒जाव॑त्सावीः सौभ॑गम्।
 परा॑ दुःष्वप्रि॒यं सु॒व।
 विश्वा॑नि देव सवितर्दु॒रितानि॑ परा॑ सु॒व।
 यद्भ॒द्रं तन्म॒ आ सु॒व।

॥ ब्रह्मयज्ञः ॥

विद्युदसि॑ विद्यं॑ मे पा॒पमान॑मृतात् स॒त्यमु॑पैमि।

ॐ भूः । तत् स॑वि॒तुर्व॑र॒ण्यम् । ॐ भुवः॑ । भर्गो॑ दे॒वस्य॑
धीमहि॑।

ओ३ सुवः॑ । धियो॒ यो नः॑ प्रचो॒दया॑त्।

ॐ भूः तत् स॑वि॒तुर्व॑र॒ण्यम् । भर्गो॑ दे॒वस्य॑ धीमहि॑।

ॐ भुवः॑ । धियो॒ यो नः॑ प्रचो॒दया॑त्।

ओ३ सुवः॑ । तत् स॑वि॒तुर्व॑र॒ण्यम् । भर्गो॑ दे॒वस्य॑ धीमहि॑ । धियो॒
यो नः॑ प्रचो॒दया॑त्।

॥ वेदादयः ॥

हरिः॑ ॐ । अ॒ग्निमी॑ळे पु॒रोहि॑तं य॒ज्ञस्य॑ दे॒वमृ॑त्विजम् । होता॑रं
रत्न॒-धात॑मम् ॥ हरिः॑ ॐ ॥

हरिः॑ ॐ । इ॒षेत्वो॑र्जे त्वां वा॒यवः॑ स्थो पा॒यवः॑ स्थ दे॒वो वः॑
सवि॒ता प्रा॑र्पयतु श्रेष्ठ॑तमाय॒ कर्म॑णे ॥ हरिः॑ ॐ ॥

हरिः ॐ। अग्र॒ आया॑हि वी॒तये॑ गृणा॒नो ह॒व्यदा॑तये। नि
होता॑ स॒त्सि ब॒र्हिषि॑॥ हरिः ॐ॥

हरिः ॐ। शन्नो॑ दे॒वीर॒भिष्ट॑य॒ आपो॑ भव॒न्तु पी॒तये॑। शं
यो॒रभि॒स्रव॑न्तु नः॥ हरिः ॐ॥

ॐ भूर्भुवः॒ सुवः॑।

सत्यं॑ तपः॒ श्रद्धाया॑ जुहोमि॥

॥ परिधानीया ॥

ॐ॥ नमो॑ ब्रह्म॒णे नमो॑ अस्त्व॒ग्नये॒ नमः॑ पृथि॒व्यै नम॑
ओष॑धीभ्यः। नमो॑ वा॒चे नमो॑ वा॒चस्प॑तये॒ नमो॑ विष्ण॑वे बृह॒ते
क॑रोमि॥

वृष्टि॑रसि॒ वृश्च॑मे पा॒प्मान॑मृ॒तात्स॒त्यमुपा॑गाम्॥